

APARE

odată pe săptămână

REDACȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
la Palatul
LIGII CULTURALE
Teatru-Cinema
TRANULIS
unde este și
SEDIUL SOCIETĂȚII
Telefon 75/4
CONSTANȚA

VETERANILOR DOBROGENI

FĂURITORI AI ROMÂNIEI MARI

Director: Avocat N. D. CHIRESCU

Deviza: UNUL PENTRU TOȚI ȘI TOȚI PENTRU UNUL

Abonament anual
la ziar Lei 140

Reclame
după învoială

Manuscriseleni se înapoiază

22 Febr. 1931

Politica Societății Demobilizațiilor din Constanța

de General în Rezervă ION VLĂDESCU

În articolul ce s'a publicat în numărul trecut al jurnalului nostru spuneam că demobilizații pot face orice politică și pot fi înscrși în orice partid, iar ca încheiere ziceam că deviza demobilizațiilor trebuie să fie: „Prin noi înșine”.

Se înțelege că cei ce gândesc încă ca să facă din demobilizat o trambulină care să-i arunce ca deputați sau senatori drept în parlamentul românesc, aceia trebuie să fie supărați de cele ce scriu eu aici, dar tocmai pentru aceia mă adresez din nou demobilizațiilor și le zic: „Țineți-vă bine fraților, ca societatea voastră să nu ajungă grupare politică, că atunci veți cădea și voi în aceleași păcate ca și celelalte partide, și ceiace este permis lor și ceiace se poate ierta lor, nu se poate tolera vouă, căci primul vostru gând atunci când ați pus bazele societății voastre cred că n'a fost ca să puneți țara la cale și nici ea să intră în luptă și dușmănie cu semenii voștri, ci dimpotrivă să fiți și în viața socială frați buni ca pe froni și împreună să vă croiți o viață materială, spirituală și divină cât mai superioară, pentru ca și în timp de pace tot către demobilizat să-și îndrepte privirile lumea, tot el să fie nădejdea zilelor viitoare și tot dela el să se ia exemplul cel bun.

Prin urmare, nu gândurile către politică să vă frământă, ci hotărârea de a face din societatea voastră o grupare pedagogică, adică o grupare în care nevoia de educație, nevoia de cultură și nevoia de Dumnezeu și de cele sfinte să fie pâinea cea dorită și mărirea năzuită; și numai după ce se vor obține rezultate bune pe aceste cai, numai atunci se poate cugeta și aviza și la alte scopuri și dorințe — fiindcă orice grupare omenească care în mișcare sa este lipsită de un ideal moral și de luminile învățăturilor Dumnezești și pământești, fatalmente ea se împotmolește în nimicurile vieții, și atunci organizarea devine primejdioasă pentru individ și societate — și nu acesta a fost scopul societății demobilizațiilor.

Deosebit și serios cugetând, la ce să ne îndreptăm noi gândurile

către scopuri mai îndepărtate, când noi și nevoile noastre sunt mai aproape și mai simțite?

De ce buna oară să se gândească demobilizatul meseriaș sau agricultor la procopsirea prin politică, când brațara de aur este în mâinile meseriașului, iar comoara în pământul agricultorului?

Pentru ce să lepădam noi din capul nostru grija pentru soția și copiii noștri și în locul lor să ne împuiem capul cu fel de fel de bazaconii, cu speranțe bolnave și cu gânduri de răutate și răzburare împotriva altuia, cum se întâmplă cu politica și politicienii?

Pentru ce să-și lase nevoiașul treburile lui ca să vie la Tranulis să audă vorbind pe X și Y când lui îi trebuie pâine, copililor școală, nevastei îmbrăcăminte etc.

De vorbe goale are nevoie sufletul lui amarât?

De vorbe amăgitoare are trebuința spiritul lui, când în cursul săptămânei a stat țintă cu ochii și cu mintea pe mașina lui de lucru, în atelierul în care lucrează?

De ședere pe un scaun are el lipsă când toată săptămâna meseriașului i-a trecut os prin os șezând smirna lângă mașina lui iar agricultorul nu-și mai simte șalele stând tot timpul plecat la coarnele plugului și cu sacul de semințe după gât?

Nu d-lor!! Demobilizatul și întregul nostru popor are nevoie de ceva mai scump și mai superior; el are nevoie de hrana minții, de hrana spiritului și de hrana sfântului nostru Dumnezeu căci nu este sărăcie și nenorocire mai mare pe capul unui om decât să aibe ochi și să nu vada, să aibe minte și să nu poată judeca, și să aibe suflet dar să fie rece și pustiu, și cine să împlinească aceste goluri dacă nu noi, intelectualii și instituțiile pe care le creem și le conducem?

Iată scopul și programul de lucru al societății noastre — și iată și ceiace am înțeles eu atunci când am zis că trebuie să ne constituim într-o grupare pedagogică.

Se înțelege că cei ce nu vor vrea să patrundă chestiunea sau cei ce urmăresc alte interese, și putea să spună că ceiace zic și voesc eu, este un vis, sau ceva foarte greu de realizat.

Le răspund: Nu. Totul este posibil și nimic irealizabil, dar pentru ca să se înlătuască un lucru trebuie mai întâi să ne lepădam de interesele, de poftele și aspirațiile noastre proprii și în locul lor să ne îmbrăcăm cu haina sincerității și cu sentimentul sacrificiului pentru binele aproapei noastre și când va fi așa, sunt mai mult ca sigur că vom avea nu numai adeziunea tuturor, dar fiecare se va atașa nouă cu tot trupul și sufletul și dela nimic nu se vor da înlături, și când vom ajunge la această unitate morală, atunci izbânda va fi a noastră, căci unde este unire este putere și unde este voință și cuget curat, Dumnezeu ajută.

Dacă pe strada X bunăoară am ceti „Palatul Demobilizațiilor” pe strada Y „Căminul Demobilizațiilor”, dincolo „Institutul copiilor demobilizațiilor”, ici Căntina, colo grădina copiilor demobilizațiilor, la stânga azilul demobilizațiilor, Biblioteca Demobilizațiilor, Cafeneaua Demobilizațiilor etc., — gândiți vă și spuneți drept, vom mai avea noi nevoie să spunem cine suntem, ce facem și cum stăm?

Gândiți-vă iarăși, când părinții vor și că pentru copiii lor au instituit lor propriu și că acolo în internat copiii nu numai că nu sunt de capul lor, dar au tot ceea ce le trebuie și sunt de aproape supravegheați și cu dragoste îndrumați, ce alt ceva pot să spună ei de societatea noastră, decât s'o laude și s'o preamărească și să se afilieze ei din toată inima.

Dar bătrânii demobilizați cari dintr-o cauză sau alta nu mai pot să-și câștige existența? N'ar fi oare cel mai mare act de bună frație și fapta cea mai creștinească ca să-i strângem în casa noastră și când o veni moartea ca să i ia, atunci să plece tot din rândurile noastre, așa după cum era și pe fruct.

Dar cu copiii mișcați? De ce să-și lase mamele lor singuri sau pe mâinile altora atunci când pleacă să-și găsească hrana — o grădina a noastră de copii nu este oare aceasta ceea ce s'ar cuveni odrășlelor ailor noștri?

Tot astfel și cu cei mari.

Tineretul trebuie strâns, organizat și educat pentru viitorul întunecat ce ne așteaptă.

Adulții chemați la cursuri serale, fetele la lucru manual, nevestele la școala de gospodărie, etc. etc. Iată d-lor demobilizații politica ce trebuie să faceți și iată și pentru ce să vă adunați la Tranulis.

Să veniți acolo ca să căpătați o învățătură, un sfat și chiar o dojană când trebuie.

Să vă străungeți la Tranulis ca să vă sfătuiți cum să înființați un cămin, o școală, un azil. Să contribuiți și să vă jertfiți pentru băiatul cutare care este un geniu și pentru fetița cutare care este un mare talent, etc. etc.

Să isprăvim cu vorbele, cu laudele și cu aplauzele, și, după cum ziceam în ceasul întâi când am intrat în rândurile D-vs., să trecem la fapte — căci atunci când ne va vedea și se va încredința lumea că suntem oamenii faptelor iar nu ai vorbelor, atunci toți vor veni la noi — iar guvernele și Statul ne vor prețui și se vor mândri cu noi — căci în loc de vorbe ei vor vedea fapte și'n fața faptelor toată lumea își pleacă capul.

Iată dragii mei de ce este capabilă o societate organizată pedagogic.

Marturisiti-vă cu sinceritate fiecare în gândul D-vs. dacă n'ar fi aceasta cea mai bună și cea mai folositoare politică.

Prin noi și pentru noi înșine dar să fie ținta societății noastre — și tocmai după ce vom fi o forță organizată și ndestulată în limitele puterilor noastre — după ce ne vom impune prin faptele noastre, după ce pe calea educației naționale vom fi și vom arăta că noi suntem cei dintâi păstrători și glorificatori ai faptelor noastre de războiu și ai sărbătorilor noastre naționale, după ce vom încredința lumea că noi suntem mai flămânzi de cultură decât de franci și mai doritori de învățăturile lui Dumnezeu ca de patimile omenești, atunci toată lumea își va îndrepta gândurile către noi, toți vor veni și toți se vor simți mândri să stea la cot cu noi, și atunci vom forma o a doua armată și când vom fi așa, atunci cu drapelul în mână, putem să strigăm: „URA, LA REDUTA”!

O retragere și o distincție

Din partea d-lui N. D. Chirescu, președintele societății noastre, Comitetul a primit următoarele:

D-lui Vice-Președinte al Societății Veteranilor fauritori ai României Mari Constanța

Domnule Vice-Președinte,

Sunt aproape 12 ani de când am onoarea să conduc, în calitate de președinte, societatea foștilor luptători dobrogeni, care a purtat mai întâi denumirea „Societatea Fii apărători ai patriei”, iar acum în urmă pe cea „Societatea Veteranilor” a demobilizaților fauritori ai României Mari.

În tot acest timp am căutat să fiu sus ridicat prestigiul acestei societăți de onoare și am înțeles ca societatea noastră, în primul rând s'o simțea națională, patriotică și sufletească, și numai în al doilea rând, filantropică și de ajutor mutual.

Am credința nestrămutată că am reușit și că luptele duse de noi, mai ales în primii ani, când, în concepții și în înfaptiri, totul era schimbat, — toți deveniseră materialisti feroci pentru ei și pentru alii lor.

Nu am făcut politică la societatea noastră, dar am înflăcărat cu energie, abuzul, lăcomia și răutatea, ori unde le-am constatat.

Era un timp când toți conducătorii se temeau de societatea noastră, fapt care-i reținea dela multe nelegiuiri.

Astăzi lucrurile s'au cam schimbat, nici cu observația, sau sfatul nu ne mai putem îndeplini acest mare rol de devotați cenzori ai vieții publice. Astăzi la apelul nostru nu mai răspund mii de foști luptători, ca în trecut, — ci foarte puțini și numai dintre cei mai săraci și nevoiași, cari au nevoie de sprijin, pe care noi nu li-l putem da, — fiindcă cei bogați nici materialmente nu ne mai ajută, căci sufletește ne-au părăsit de mult. Noi nu mai putem acționa îndeajuns. Nici până astăzi nu am înființat cercul, atât de mult discutat de noi.

Gazeta, neputând aduna scriitori dintre camarazi, nu-și poate ajunge scopul. Chiar corectura trebuie s'o plătim și tot apare cu erori grosolane și de multe ori în formate prea neestetice, — și cu cuprins destul de searbăd. Recunosc că pentru o astfel de întreprindere sufletească, trebuiesc mai multe minți, sau cel puțin mai mult timp disponibil din parte-mi pe care din nenorocire nu-l pot avea, fiind prea muncit cu profesia.

Cred că această stare de lucruri se datorește în parte și nouă celor de la conducere. Poate că am îmbătrânit. Poate că, venind alții cu puteri și idei noi, vor activa cu metode schimbate și vor face

ca societatea noastră să ajungă iarăși la situația ei splendidă din trecut.

Cum eu nu pot primi situația de a fi o piedică în calea de progres a acestei societăți, care trebuie să trăiască demn și să se manifesteze la timp, — vă rog să luați act și să comunicați comitetului că, cu începere de astăzi 15 Februarie 1931, am demisionat din demnitatea de președinte activ.

Veți convoca comitetul pentru alegerea sau cooptarea unui nou președinte și desemnarea altui director pentru gazeta.

Eu rămân membru devotat al societății și vă asigur că voi colabora cu sfatul și cu puterile mele la promovarea tuturor dezideratelor sănatoase din statute.

Vă mulțumesc tuturor, d'voastră, membrilor actualului comitet, membrilor comitetelor trecute, camarazilor din societate și tuturor aceluia care m'au ajutat, în decurs de atâția ani, la îndeplinirea multor îndatoriri destul de grele.

Fiți interpretul meu pentru aceste sincere mulțumiri camaraderesti și asigurați-i de devotamentul meu neștirbit și pentru viitor.

Primiți toți o prietenie strângere de mână.

N. D. CHIRESCU

avocat C-ța Str. Dragoș Vodă 9

În urma scrisorii primite, comitetul convocat în ședință extraordinară, a încheiat următorul proces-verbal:

PROCES-VERBAL

No. 147

Astăzi 20 Februarie 1931 întrunindu-se comitetul de conducere al Soc. Veteranilor Dobrogeni în ședință ordinară, în biroul său din palatul Ligii Culturale „Cinema Tranulis”, în urma discuțiilor avute, a hotărât:

1) D-l Președinte avocat N. D. Chirescu înaintează o cerere către D-l vice-președinte al Soc. prin care arată că întrucât D-sa conduce Soc. de 12 ani, atât în timpuri de glorie cât și în timpuri de restriște, în care vreme s'a lucrat atât cât puterile sale unite cu ale comitetelor ce s'au perindat între timpuri, a putut să lucreze cu inima și cugetul curat pentru mărirea, înflorirea și prosperitatea acestei Soc. care în nici un caz și sub nici un motiv nu

trebuie să dea un pas înapoi, ci e sortită tot spre mergere înainte pe calea progresului și a măririi și ca tocmai dânsul să nu fie o piedică la acest mers ascendent dorit de toată suflarea demobilizaților, roagă comitetul să-i primească demisia din demnitatea de președinte al Soc., înțelegând să rămână mai departe ca membru al Soc., iar în comitetul de conducere ca simplu membru, ajutând astfel cu vorba și cu fapta la prosperitatea și înălțarea cât mai sus pe culmea progresului pe toate terenurile a Soc. noastre.

Comitetul luând cunoștință de această adresă a D-lui Președinte avocat N. D. Chirescu, hotărăște să i se primească demisiunea numai în această formă, adică din demnitatea de președinte activ, proclamându-l în același moment ca *Președinte de Onoare* al Soc. și tot odată i se va prezenta o adresă omagială, redactată de D-l Chiriacescu, care i se va prezenta în persoană, de întregul comitet, la locuința sa din str. Dragoș-Vodă, ca mulțumire și respect datorit muncii și priceperii omului care a condus cu atâta elan și competență Soc. Veteranilor prin vicisitudinile vremii în timp de 12 ani.

2) Se hotărăște convocarea adunării generale anuale a membrilor Soc. în ziua de 15 Martie crt., iar Soc. va funcționa mai departe cu comitetul actual sub președinția D-lui vicepreședinte N. H. Demetrescu.

Ședința viitoare Vineri 27. c.

Pentru care s'a dresat prezentul Proces-Verbal fiind prezenți șapte membrii din nouă.

Președ., (ss) N. H. Demetrescu
Secretar g-ral, Ion Chiriacescu

(ss) D. Șerban
(ss) A. Schapira
(ss) O. Tudor
(ss) D. Tranulis
(ss) Ion Roșculeț.

În urma celor de mai sus, s'au expediat d-lui avocat Chirescu, următoarele rânduri:

Stimate D-le Președinte,

Sunt aproape 12 ani de când cu mândrie și însuflețire, condus de un ideal, ați ridicat și susținut cu bărbăție steagul demobilizaților dobrogeni. Au fost timpuri de măriri și glorie pentru această Societate, au fost vremuri de înălțare sufletească, atunci când fie care luptător se simțea cineva

în Țara lui, se simțea par'că mai înalt față de semenii lui, mai mândru față de cei ce-l înconjurau.

Au venit vremuri de declin, vremuri de restriște și tofusi ați condus cu bărbăție și cu sufletul curat.

Întotdeauna cu vorba și cu fapta ați fost la postul de onoare ce vi-l încredințase mii de luptători și la care a-ți răspuns cu atâta însuflețire, ducând această frumoasă și demnă, dar grea sarcină, atâți amari de ani.

Pentru înțelepciunea și dragostea cu care ne-ați condus, pentru munca și tot interesul ce din plin l'ați jertfit pentru mărirea și prosperitatea Soc. Veteranilor Dobrogeni Fauritori ai României Mari, comitetul de sub a Dv. conducere și din mijlocul căruia așteăzi plecați, vă aduce prinosul său de mulțumire și recunoștință, urându-vă o viață cât mai lungă pentru fericirea familiei Dv. mici, pentru fericirea, mărirea și prosperitatea familiei Dv. mari, Soc. veteranilor dobrogeni, creațiunea Dv.

Dați-ne voe, vă rugăm stimate D-le Președinte, să nu ne îndoim o clipă de sprijinul Dv. moral în toate ocaziunile grele prin care Soc. Veteranilor trece și va trece.

Președ., (ss) N. H. Demetrescu
Secretar g-ral, Ion Chiriacescu

(ss) D. Șerban
(ss) A. Schapira
(ss) O. Tudor
(ss) D. Tranulis
(ss) Ion Roșculeț.

Demobilizații, văduvele și orfanii de război

Pentru a primi loc de casă în Municipiul Constanța și teren de cultură în orice altă comună din cuprinsul județului Constanța trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

- 1) Să fie demobilizat sau văduvă de război.
- 2) Să nu aibă nici un alt loc fie de casă, fie de cultură.

Pentru preschimbarea livretelor militare

Se comunică de către Cercul de recrutare local, că rezerviștii din contingentele 1918—1926 inclusiv, pot să-și schimbe livretele de serviciu militar, dacă le au stricate sau murdare, cu livrete noi model E. Pentru acest lucru se vor adresa corporilor de trupă din care fac parte, cu o cerere la care vor alătura vechiul livret precum și o fotografie format 6 pe 7 cm., fie civilă sau militară fotografia; însă trebuie certificate de către autoritățile locale din comunele unde fac parte.

Corpurile de trupă au ordinul Marelui Stai Major No. 3132 din 11 Octombrie 1930 pentru preschimbarea acestor livrete care se dau gratis. Așa dar grăbiți-vă camarazi.

Direcțiunea

Pentru ziua de Dum'nică 15 Martie crt., Comitetul societății demobilizaților a fixat adunarea generală anuală. Sunt invitați a lua parte toți demobilizații din oraș și județ. Adunarea are loc la ora 9 dimineața, în sala teatrului Tranulis depe Bulevardul Ferdinand.